

ת"ד 6008/09/15 - נוי סיבוני נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

ת"ד 6008-09-15 מדינת ישראל נ' סבוני
תיק חיצוני: 94762/2015

מספר בקשה: 8

בפני	כבוד השופטת בכירה רבקה שורץ
מבקשת	נוי סיבוני
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשת המאשימה להגשת אמרת נפגעת העבירה לפי סעיף 10 לפקודת הראיות.

השתלשלות אירועים

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום בו מיוחסות לה עבירות שעניינן נהיגה בחוסר זהירות, שגרמה לתאונת דרכים בגינה נגרמה להולכת רגל חבלה של ממש.

כתוצאה מן התאונה נפגעה הולכת רגל עת ביקשה לחצות כביש (להלן: "נפגעת העבירה").

ביום 14.2.16 כפרה ההגנה והבהירה את קו הגנתה.

ביום 7.6.16 החל בית המשפט בשמיעת הראיות ואולם מטעמים הנוצצים בהתנהלות המאשימה נאלץ לדחות את הדיון.

ביום 18.9.16 בו אמור היה בית המשפט להמשיך בשמיעת הראיות עתרה המאשימה לתקן עובדות כתב אישום על דרך הוספת עדה שפרטיה לא נמסרו במהלך חקירת התאונה ע"י עדים אחרים, העדה לא מסרה הודעה במשטרה והיא גם לא הופיעה ברשימת עדי התביעה.

לאחר דיון בבקשה ועל מנת לרדת לחקר האמת, אפשר בית המשפט לתקן את כתב האישום, בכפוף להוצאות.

בנסיבות הנ"ל ועל מנת לאפשר לצדדים להיערך בעקבות התיקון, ובמיוחד על מנת לא לפגוע בהגנת הנאשמת נאלץ בית המשפט לדחות שוב את המשך שמיעת הראיות למועד אחר.

עמוד 1

המאשימה זכתה לביקורת על התנהלותה בין היתר, נוכח השיהוי הממושך שחל ממועד התאונה עד להגשת הבקשה ועיתוי הגשתה.

ביום 22.11.16 מועד שנקבע להמשך שמיעת העדויות, שוב העלתה המאשימה בקשה לתיקון כתב האישום על דרך הוספת עד חדש שלא היה עד לאירוע, לא מסר עדות במשטרה אלא ערך מסמך באוקטובר 2016, כשנה ושמונה חודשים לאחר התאונה.

הבקשה נדחתה ובית המשפט המשיך לשמוע ראיות התביעה.

ביום 5.12.16 סיימה המאשימה להעיד את עדיה ואולם ביקשה לשקול עמדתה בטרם תצהיר "אלו עדיי".

ביום 28.12.16 הוגשה הבקשה הנ"ל להגשת אמרת נפגעת העבירה, אשר נפטרה ביום 19.9.16 בעקבות תאונה אחרת.

טיעוני באי כח הצדדים

ב"כ המאשימה טוענת כי יש לראות באירוע תאונת דרכים כ"מעשה אלימות".

עוד נטען על ידה כי ההודעה נמסרה בהזדמנות הראשונה מבחינתה של נפגעת העבירה כאשר חוקר הגיע אליה.

הוסיפה המאשימה וטענה כי נפגעת העבירה נפטרה בנסיבות שאינן תלויות במאשימה ועל כן ולאור כל האמור לעיל ובשים לב כי יש לרדת לחקר האמת, יש להיענות לבקשה.

ב"כ המאשימה הדגישה כי יש לעבור ממבחן הקבילות למבחן של משקל עדויות וכי אי מתן זכות לחקירה נגדית אינה צריכה לפסול אוטומטית עדות שניתנת אגב פגיעה בזכות לחקור נגדית. ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 5329/98 דג'אני נגד מדינת ישראל (3.2.03).

ב"כ המאשימה הדגישה כי עמידת יתר על כללים פורמליים אינה משרתת את חשיפת האמת שבסיס ההליך הפלילי.

ב"כ הנאשמת מתנגד לבקשה. ב"כ הנאשמת סבור כי האמרה לא ניתנה בהזדמנות ראשונה אלא בחלוף למעלה מחודש ימים ממועד האירוע.

ב"כ הנאשמת ציין כי הזדמנות ראשונה על פי הפסיקה משמעותה זמן קצר לאחר האירוע, ויכולה להתקיים שעות ארוכות לאחריו אך לא לאחר למעלה מחודש ימים.

עוד נטען ע"י ב"כ הנאשמת כי חייבת להיות זיקה מקשרת בין מעשה האלימות לבין האמרה ללא חשש שהאמרה כוזבת,

זיקה כזו יכולה להתקיים רק אם יש **סמיכות זמנים** בין האלימות לבין האמרה, באופן שהאמרה ניתנה תחת השפעתה של אותה אלימות.

ב"כ הנאשמת היפנה לספרו של י' קדמי (עמ' 539 ועמ' 542) שם נקבע בין היתר כי יש לשאול "האם בזמן שחלף ממועד האירוע ועד למועד מסירת האמרה נפגש העד עם אנשים אחרים או שהתרחש אירוע אחר כלשהו, שיש בכוחו להקים חשד, שמא העד הושפע שלא לומר אמת".

ב"כ הנאשמת סבור כי מאחר שנפגעת העבירה פגשה אנשים שונים טרם מסרה הודעתה לחוקר אין לראות בעיתוי מסירת האמרה, כ"הזדמנות ראשונה" ואף לא מתקיים העיקרון של "סמיכות הזמנים".

ב"כ הנאשמת הדגיש כי נפגעת העבירה נפגשה עם רופאים, עם בעלה שהיה עד, עם חברה ועם עורכת דין שמנהלת את ההליך האזרחי, טרם מסירת האמרה. בנסיבות העניין גורס כי קיים חשש ממשי לכך שהפרטים שנמסרו ע"י נפגעת העבירה הושפעו מאמירות של אנשים אחרים ו/או מקיומה של התביעה האזרחית.

ב"כ הנאשמת טוען כי קיימות סתירות בין פרטים שהועלו ע"י בעלה של הנאשמת בעדותו לבין פרטים באמרה ואם לא מתאפשרת חקירת מוסרת האמרה הגנת הנאשמת תיפגע.

(למשל ממהלך העדויות עלה כי באמרה נמסר שהנפגעת איבדה את ההכרה בעקבות הפגיעה, עובדה זו אינה מתיישבת לכאורה, עם עדויות שנמסרו ע"י אחרים).

ב"כ הנאשמת אבחן בין פסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה (שם הגבילו את החקירה הנגדית) לבין המקרה דנן (בו חקירה נגדית כלל לא מתאפשרת).

ב"כ הנאשמת מבקש לדחות את טענת המאשימה בסעיף 10 לבקשתה שם טענה כי הואיל ופרטים מסוימים מעדותה של נפגעת העבירה עלו במהלך חקירתם הנגדית של עדים אחרים יש לאפשר הגשת האמרה בהסכמה, במטרה לכאורה, לרדת לחקר האמת.

ב"כ הנאשמת סבור כי בהיעדר חקירה נגדית, קבלת האמרה לא תביא לחקר האמת בנסיבות המקרה דנן אלא תפגע בהגנת הנאשמת והעובדה כי המאשימה עצמה התנגדה להגשת עדות עדה אחרת בהסכמה (עדותה של גב' שני טלקר שלכאורה מתארת את הנהג הפוגע), אינה מתיישבת עם הרצון לרדת לחקר האמת.

ב"כ הנאשמת מבקש לחייב את המאשימה בהוצאות.

ב"כ הנאשמת הפנה לעיתוי בהגשת בקשת המאשימה (בתום הבאת ראיותיה) ובחלוף כשלושה חודשים ממועד הפטירה).

בשים לב להשתלשלות ההליך, ב"כ הנאשמת סבור כי בעקבות הפטירה היה על המאשימה לבחון את עמדתה מחדש ולא להתנהל כפי שהתנהלה, גם בהתייחס להגשת הבקשות לתיקון כתב האישום (פעמיים) וגם בהגשת הבקשה הנוכחית.

דין והכרעה

המדובר בתאונת דרכים מיום **20.2.15**.

ביום 30.3.15 מסרה נפגעת העבירה הודעה בפני חוקר משטרה שהינו בוחן תנועה.

פטירת נפגעת העבירה כאמור לעיל הייתה ביום **19.9.16** בעקבות אירוע אחר, שאינו קשור לאירוע דנן.

סעיף 10 לפקודת הראיות

עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

(1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות.

אכן חבלה של ממש, אפילו נגרמה ברשלנות תוך כדי נהיגה רשלנית שגרמה לתאונת דרכים- נכנסת לקטגוריה של "מעשה אלימות" [עיין למשל: ע"פ 64/55 היועץ המשפטי נגד וולפוביץ, פד"י ט(2), עמ' 785 ע"פ (ת"א) 70329/04 בן דיין נגד מדינת ישראל וספרו של י. קדמי, "על הראיות" חלק ראשון, 2004 עמ' 398].

אכן פטירתה של נפגעת העבירה אינה קשורה למקרה דנן או להתנהלות המאשימה. ואולם, בדיקת לוחות הזמנים בין מועד התאונה לבין מועד מסירת האמרה מצביעה כי חלף זמן ניכר העולה על חודש ימים. אין המדובר בשעות, גם לא שעות ארוכות.

אמנם החוקר הגיע אל נפגעת העבירה לצורך גביית עדותה ואולם, אין הסבר מה מנע מהחוקר ו/או ממוסרת האמרה למסור את גרסתה קודם לכן, מוקדם ככל שניתן, אובייקטיבית.

בין מועד התאונה לבין מועד מסירת האמרה הייתה לנפגעת העבירה הזדמנות לשוחח עם אחרים כמו עם בעלה,

רופאים, חברים, עורכת דין המטפלת בהליך האזרחי שבין היתר ראינה עדת תביעה אחרת, שכלל לא מסרה עדות למשטרה ופרטיה לא נמסרו למשטרה אלא לאחרונה, בעיצומו של הליך שמיעת הראיות בבית המשפט, לאחר הכפירה ולאחר שקו הגנת הנאשמת נחשף.

האמרה לא נמסרה בשעת מעשה האלימות או בסמוך לו.

לא מתקיים מבחן ההזדמנות הראשונה.

גם לא מתקיים מבחן סמיכות הזמנים.

הפסיקה מתייחסת ל"סמיכות זמנים" במונחים של דקות או שעות ולא במונחים של ימים, וודאי לא במונחים של למעלה מחודש ימים. [עייין: ע"פ 740/12 מדינת ישראל נגד ברסקי (21.7.14) (שם חלפו שלושה ימים ממועד התקרית עד מסירת התלונה, ובית המשפט העליון קבע כי בנסיבות הנ"ל לא ניתן לקבל הטענה שדברי המתלונן לחבריו נאמרו תחת השפעת האלימות והם לא נכללים במסגרת החרג שבסעיף 10 לפקודת הראיות)].

נוכח טיב המחלוקת בין הצדדים לעניין נסיבות קרות התאונה אין ספק כי עדותה של נפגעת העבירה נחוצה אך חייבת לעבור את כור ההיתוך של החקירה הנגדית, ולא, קיים חשש ממשי לעיוות דין ופגיעה בהגנת הנאשמת.

אשר על כן הבקשה לקבלת האמרה באמצעות סעיף 10 לפקודת הראיות, נדחית.

באשר לסוגיית ההוצאות, בשים לב להשתלשלות האירועים כמפורט בחלק הראשון של ההחלטה אין ספק כי התנהלות המאשימה בתיק דנן אינה מתיישבת עם הכלל שיש לנהל ההליכים ביעילות ובהגינות.

הכלל שעל המאשימה לבחון עמדתה בכל שלב של ההליך מקבל משמעות ורלוונטי גם בהליך דנן.

בית המשפט כבר ביקר את המאשימה בדיונים קודמים (עייין למשל החלטה מיום 18.9.16 ו- 22.11.16).

היה על המאשימה לבחון את עמדתה בסמוך לאחר פטירת נפגעת העבירה, הווה אומר כבר בספטמבר ומכל מקום לפני מועד הדיון שהתקיים ב 22.11.16.

ואולם, בית המשפט כבר הטיל הוצאות על המאשימה בהחלטה מיום 18.9.16 ועל כן שאלת ההוצאות תיבחן בהמשך.

ניתנה היום, י"א טבת תשע"ז, 09 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

